

Generál Metoděj Kubáň

*18. 9. 1885 Horní Bečva – †5. 3. 1942 Dachau

Vážení přátelé, vojáci,

chceme společně s Vámi oživit nesmírně lidský ale také velmi dramatický životní příběh vojáka a kněze, generála Metoděje Kubáně. Připomínáme si muže, který dokázal na jedné straně citlivě vnášet do vojenského života vnímavost pro osobní víru v Boha a na straně druhé měl dostatek odvahy jít pevně a důsledně za splněním svého koncepčního úkolu – budovat fungující duchovní službu v podmínkách československé armády. Muže, který ve svém vlastenectví učinil velmi mnoho pro kulturní osvětu mezi vojáky a nebyl ochoten se zříci svých postojů ani v okamžiku,

kdy to pro zvláštního režimu znamenalo téměř jisté odsouzení k smrti.

My, vojenští kaplani jsme navíc našli v životním osudu našeho předchůdce Metoděje Kubáně přítomnost mnoha okolností, které nás povzbuzují a inspirují. Přesvědčivě nám napovídají, že poctivá služba vojenského kaplana může být sice mnohdy až nevděčně náročná i nebezpečná, ale přesto vždy zůstane jedinečnou službou, která přináší neopakovatelnou možnost bezprostřední sounáležitosti s těmi, ke kterým jsme poslání.

Mons. T. Holub, vojenský kaplan v záloze

Vojenští kaplani sloužili již v armádách Rakouska – Uherska a jejich činnost pokračovala i v jednotkách nově vznikající Československé armády po roce 1918. Působnost vojenských kaplanů v čs. armádě se soustředila především na péči o etickou výchovu vojáků, upevňování charakteru, družnosti, věrnosti k vlasti, k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a k úctě k životu. Po dohodě s příslušnými veliteli útvarů vojenští kaplani konali o nedělích a při významných příležitostech bohoslužby. Tedy podobný objem úkolů a kompetencí, na kterém je postavena působnost také současné Duchovní služby AČR.

K samotnému ustanovení duchovní služby v jednotkách Československé armády došlo v roce 1919, kdy byl zřízen řídicí orgán duchovní služby na Ministerstvu obrany v podobě Oddělení duchovní služby MNO. Toto oddělení bylo složeno ze tří částí podle konfesní příslušnosti kaplanů, na část katolickou, evangelickou a husitskou. Do čela vojenské duchovní služby byl v únoru 1935 ustanoven právě podplukovník Kubáň.

Generál duchovní služby a generální vikář československé branné moci, papežský prelát Mons. Metoděj Kubáň se narodil 18. září 1885 v Horní Bečvě.

Kubáň jmenován polním kurátem v záloze.

Bezprostředně po vypuknutí první světové války je Metoděj Kubáň povolán v rámci mobilizace do rakouskouherské armády a nastupuje službu v záložní nemocnici v Olomouci, s kterou záhy odjíždí na ruskou frontu a později na Balkán. Po vzniku samostatné Československé republiky sloužil u vojenského velitelství v Moravské Ostravě. Od 1. června 1919 se stal vojenským kaplanem v posádkové nemocnici v Brně. Odtud byl přeložen na Slovensko, kde prožil takřka deset let své vojenské kariéry.

V dubnu 1929 byl Metoděj Kubáň přešel ze Slovenska do Hradce Králové a Josefova, kde byl až do listopadu 1934 duchovním správcem 4. pěší divize.

Poté odchází do Prahy a stává se přednostou katolické skupiny I./6. oddělení Ministerstva národní obrany. V únoru 1935 je jmenován generálním vikářem československé branné moci – a tím vlastně hlavním kaplanem čsl. armády. V červenci 1935 byl povýšen na plukovníka a o tři roky později (23. srpna 1938) je dekretem prezidenta republiky jmenován do generálské hodnosti.

Po studiu na českém gymnáziu v Místku se stal studentem teologické fakulty v Olomouci a 5. července 1908 byl vysvěcen na kněze. Mezi jeho první působišť v civilní duchovní správě se stává Bergstadt (Horní Město) a Frankštát u Šumperka. 1. května 1909 je Metoděj

Jako důstojník Československé armády a vlastenec velice těžce nesl mnichovskou tragédii a následnou okupaci republiky v březnu 1939. Zapojoil se proto do protinacistického odboje v řadách Obrany národa a podílel se na organizaci pomoci rodinám zatčených a pronásledovaných důstojníků čs. armády. Gestapo jej zatkl 29. srpna 1940. Trest odnětí svobody si odpykával v káznici v Bautzen (Budyšině), poté je převezen do věznice v Praze na Pankráci, odtud do terezínské Malé pevnosti a nakonec odeslán do koncentračního tábora Dachau, kam dorazil 13. února 1942 jako politický vězeň č. 29214. Generál Metoděj Kubáň podlehl 5. března 1942 v ranních hodinách brutálnímu týrání, jemuž byl vystaven.

Jeho nejvyšší obětí přinesenou na oltář vlasti ocenila osvobozená republika udělením Československého válečného kříže in memoriam a posmrtným povýšením do tehdejší hodnosti „generál-šéf duchovní služby“.

Únorové události roku 1948 a následná komunistická totalita aktivně předurčila památku generála Metoděje Kubáně do zapomnění. Zbývající vojenští kaplani jsou tvrdě pronásledováni a následně byla celá duchovní služba Československé armády v roce 1950 dekretem Ministerstva národní obrany zrušena. Její novodobá historie se začíná psát 3. července 1998, kdy byla uzavřena Dohoda o duchovní službě v resortu MO mezi Ministerstvem obrany a církvemi a po dlouhých 48 letech se opět do vojenských řad vrátili vojenští kaplani.

O životě generála duchovní služby Metoděje Kubáně se píše ve výpravné publikaci E. Stehlíka „Páter Method“ z roku 2006, kterou můžete získat u vašeho vojenského kaplana.

www.kaplani.army.cz

V březnu 2012 organizuje Duchovní služba AČR za účasti občanské a vojenské veřejnosti slavnostní vzpomínkový akt při 70. výročí smrti generála Metoděje Kubáně v jeho rodišti – Horní Bečvě.